

Inrättande av utbildningsprogram

Allmänt

Ett utbildningsprogram består av ett antal kurser som sammanförs i syfte att erbjuda en innehållsmässigt och pedagogiskt genomtänkt studiegång. Programmet måste ha en utbildningsplan och ska normalt också leda till en examen (se Högskolans lokala examensordning).

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå bedrivs endast i form av kurser och program, dvs i de fall kurser sammanförs uppstår ett utbildningsprogram.

Beslut om inrättande av utbildningsprogram vid Högskolan i Skövde (Högskolan) fattas av högskolestyrelsen. Inledningsvis görs en preliminär prövning av programförslagets potential där rektor fattar beslut om utredning av nytt program (ansökan) ska påbörjas. Beredning görs därefter av forsknings- och utbildningsnämnden (FUN)* genom att nämnden fattar beslut om förslag till inrättande av program. FUN granskar då förutsättningarna för det nya programmets genomförande. En särskild handläggningsordning finns för ansökan om inrättande av utbildningsprogram.

Ansökans innehåll

Ansökan om inrättande av utbildningsprogram ska innehålla en redogörelse där samtliga nedanstående aspekter tas upp:

1 Inledning och bakgrund

1.1 Kortfattad beskrivning av programmet

En kortfattad beskrivning av programmet ska lämnas. I beskrivningen ska det anges vilken examen programmet ska leda till (inklusive uppgift om huvudämne eller kunskapsområde). Huvudämne eller kunskapsområde ska redan finnas inrättat.

* I de fall ett programförslag gäller lärarutbildning har lärarutbildningsnämnden (LUN) den roll i processen som FUN har.

Vad gäller programnamnet regleras det formellt i utbildningsplanen. Detta innebär att det slutgiltiga beslutet om namnet fattas ganska sent i processen. Det är dock viktigt att namnfrågan beaktas i ett tidigt skede och att det namnförslag som lämnas i ansökan är väl genomtänkt och förankrat internt och externt. De särskilda riktlinjer som finns för benämning av utbildningsprogram vid Högskolan i Skövde ska följas.

1.2 Bakgrund och motiv

Bakgrund för ansökan ska anges. Exempel på detta är ett uppdrag från rektor eller en idé från personal, studenter eller omgivande samhälle.

Vidare ska motivet för inrättande av programmet beskrivas. Beskrivningen ska främst innehålla en redogörelse för nytta och behov av utbildningsprogram inom aktuellt område och på aktuell nivå - såväl för studenter och omgivande samhälle som för institutionen och Högskolan. Vidare ska relevans i förhållande till Högskolans övergripande strategier, främst grundutbildningsstrategin, anges.

2 Förutsättningar för programmet

2.1 Lärare

I ansökan ska anges om det vid Högskolan finns lärare med relevant kompetens inom programmets olika kurser. Om nyanställning av personal planeras ska detta anges.

Lärarresurserna måste vara tillräckliga för att starta och genomföra hela programmet. Antalet lärare med doktorsexamen måste svara mot behovet av handledare av examensarbeten för det antal studenter som man beräknar anta till programmet. Det måste också finnas lärare med högskolepedagogisk kompetens som kan leda det kontinuerliga pedagogiska utvecklingsarbetet inom programmets olika kunskapsområden.

Uppgifterna om lärarkompetens redovisas dels i löpande text (sammanfattande beskrivning), dels i en tabellbilaga där undervisande lärare anges (detaljerad beskrivning). Uppgift lämnas om akademisk titel, anställningsform, ämne för anställningen, andel undervisning samt om läraren har utbildning i högskolepedagogik. Namn på programansvarig lärare (om sådan utsetts) ska också lämnas.

2.2 Resurser och infrastruktur

Beskrivning ska lämnas av resurser och infrastruktur för programmet. Det ska finnas en realistisk budgetplan för genomförande av programmet i sin helhet (exempelvis lärare, studieadministration, marknadsföring, lokaler och tekniska/praktiska resurser). Uppgift om hur stort studentunderlag som krävs för genomförandet måste anges. Samråd bör ske med institutionens intendent.

Informations- och vägledningsresurserna ska vara ändamålsenliga med hänsyn till den avsedda målgruppen. Programmet ska ha tillgång till ändamålsenliga lokaler och utrustning som svarar mot etablerade normer för god standard inom området. Det ska också finnas tillgång till biblioteksresurser och informationstekniska resurser som svarar mot det antal studenter som antas till utbildningen.

Om utbildning inom programmet ska ges vid annan än den institution som lämnar ansökan ska uppgift lämnas om detta. Förankring måste då ha skett dels med berörd institutionsledning, dels med berörda lärare (ämnesföreträdare och enhetskoordinator).

2.3 Jämförelse med andra program vid Högskolan och utbildning vid andra lärosäten

Om det vid Högskolan finns andra program inom programmets område ska relationen till dessa beskrivas. Vidare ska andra lärosätens verksamhet inom programmets tänkta ämnesområde/kunskapsområde presenteras - bland annat för att visa att det finns utrymme för fler utbildningar inom området.

Instrument som kan användas vid sådan analys är webbplatsen www.studera.nu där utbildningar vid Sveriges samtliga lärosäten finns presenterade, VHS statistik över söktryck samt rapporter och prognoser från Högskoleverket. Därtill rekommenderas andra lärosätens egna webbplatser samt sökning på för utbildningen viktiga nyckelord via sökmotorer. Stöd kan lämnas av institutionens kommunikatör.

2.4 Rekrytering av studenter

Beskrivning ska lämnas av tänkta sökandegrupper (målgrupper) till utbildningsprogrammet, utifrån utbildning/förkunskapskrav, region/boendeort och annan bakgrund. En uppskattning bör göras av hur stor denna grupp är under de kommande tre åren. Samråd bör ske med institutionens kommunikatör.

2.5 Antagning av studenter

Redogörelse och motivering ska lämnas för vilka förkunskapskrav som kommer att ställas för antagning till utbildningen. Urvalsgrunder och dess proportioner ska anges och motiveras. Syftet att främja och bredda rekrytering till utbildning vid Högskolan bör särskilt beaktas när antagning och urval planeras. Uppgifter om antagning finns tillgängliga i Högskolans antagningsordning. Stöd kan även lämnas av forsknings- och utbildningskansliet.

3 Programmens innehåll

3.1 Programmets mål och struktur

Ett förslag till utbildningsplan för programmet ska bifogas ansökan. Vad ett program ska innehålla och hur en utbildningsplan ska utformas beskrivs utförligt i *Allmänna råd för utformning av utbildningsplan*. Utbildningsplanen fastställs av FUN efter styrelsens inrättande av programmet.

Av förslaget till utbildningsplanen ska programmålen framgå. Programmålen ska ha sin grund i målen för aktuell examen i Högskoleförordningens nationella examensordning. Redogörelse ska lämnas för kopplingen mellan programmål och kurser, gärna i matrisform (se exempel i bilaga till *Allmänna råd för utformning av utbildningsplan*).

Programstudierna måste innehålla en progression som motsvarar programmålen och examensordningens krav på fördjupning. Redogörelse för progressionen ska lämnas i löpande text. Kursernas inbördes relation ska också beskrivas.

Om utveckling av nya kurser eller inrättande av nya ämnen krävs ska detta anges. Kortfattad beskrivning ska också lämnas av innehållet i de planerade kurserna.

3.2 Undervisning, kurslitteratur och examination

Beskrivning ska lämnas av undervisning, kurslitteratur och examination. I beskrivningen ska framgå hur val av undervisningsformer, kurslitteratur och examinationsformer säkrar utbildningens kvalitet, främst forskningsanknytning och progression.

För program som leder till yrkesexamina ska också integrering av teori och praktik i utbildningen särskilt beskrivas.

4 Allmänna mål och bestämmelser för högskoleutbildning

Allmänna bestämmelser och mål för högskoleutbildning (nationella och lokala) måste beaktas vid planering och genomförande av programmet (se också *Allmänna råd för utformning av utbildningsplan*).

Kortfattad redogörelse ska lämnas för hur följande aspekter uppmärksammas i programmets utbildning:

4.1 Hållbar utveckling

Med hållbar utveckling avses en utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en god miljö och hälsa, ekonomisk och social välfärd samt rättvisa. Ange hur utbildningen främjar en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling.

4.2 Informationskompetens

Utbildning i informationskompetens ska ingå i programmet, helst som en integrerad del i programkurserna. Planering av denna utbildning ska ske i samråd med Högskolebiblioteket.

4.3 Internationalisering

Beskrivning ska lämnas av hur utbildningen främjar förståelse för andra länder och för internationella förhållanden. Vidare ska beskrivning lämnas av det internationella arbete som bedrivs och som har anknytning till utbildningens innehåll (student-, lärarutbyten, internationella projekt med relevans för utbildningen).

4.4 Jämställdhet och mångfald

Rekryteringsåtgärder, liksom utbildningens innehåll, bör utformas så att de stimulerar till icke traditionella utbildningsval för både män och kvinnor. Ange hur genus- och mångfaldsperspektiv är beaktat vid planeringen och utformningen av utbildningen.

4.5 Samverkan med det omgivande samhället

Beskrivning ska ges av hur samverkan med det omgivande samhället kan ske inom utbildningsprogrammet. Om programråd för utbildningen planerats kan beskrivning av detta lämnas.

4.6 Studentinflytande

Formerna för studentinflytande ska beskrivas, främst de former som är direkt kopplade till programmet, t ex genom studenternas medverkan i programträffar och programråd. Studenterna ska ha reella möjligheter att aktivt medverka i utbildningen - i dess planering, genomförande och utvärdering.

4.7 *Vetenskapsteori och vetenskaplig metod*

Utbildning i vetenskapsteori och vetenskaplig metod ska ingå i programmet, helst som en integrerad del i programkurserna.

Flera av dessa allmänna aspekter beskrivs närmare i särskilda lokala styrdokument, se www.his.se/styrdokument. Vid granskningen av ansökan kommer målangivelser med mera i dessa dokument att beaktas.

5 Efter avslutad utbildning

5.1 *Arbetsmarknad*

Den svenska högskolan har ett uttalat ansvar att utbilda individer som långsiktigt har goda möjligheter till yrkesverksamhet. De examinerade ska normalt vara anställningsbara inom en definierad arbetsmarknad och ska kunna bidra till arbetslivets kvalitetsutveckling.

Tänkta avnämargrupperns intresse och efterfrågan ska presenteras. Instrument som kan användas vid sådan omvärldsanalys är studier av relevanta prognoser, bedömningar, rapporter och utredningar. Som exempel kan nämnas att Högskoleverket kontinuerligt producerar rapporter om utbildningars koppling till arbetsmarknadens behov. Vidare rekommenderas kontakt med insiktsfulla individer inom företag, branschsammanlutningar och andra relevanta organisationer.

5.2 *Vidare studier*

Beskrivning ska lämnas av studenternas möjlighet till vidare studier, främst vad gäller studier på nästa nivå i utbildningssystemet (kandidat-, magister-, master- eller forskarnivå), vid Högskolan i Skövde eller vid annat lärosäte.

6 Ikraftträdande

Allmänna råd för inrättande av utbildningsprogram träder i kraft 2007-03-20 och ersätter då tidigare allmänna råd (dnr 427-03-510).